رسالت

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی صبح ایران

صاحب امتیاز: بنیاد رسالت
مدیرمسئول: محسن پیرهادی
سردبیر: مسعود پیرهادی
نشانی: تهران، خیابان استاد نجات اللهی جنوبی خیابان شهید اسماعیل محمدی- پلاک ۱
کدپستی: ۱۵۹۹۹۷۶۷۱۱ | تلفن: ۱۰-۸۸۹۱۰۸۰۶
نمابر: ۸۸۹۰۶۷۸۵ | چاپ: صمیم | تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵

چهارشنبه
۲۹ بهمن ۱۴۰۴
۲۹ شعبان ۱۴۴۷
۱۸ فوریه ۲۰۲۶
سال چهل و یکم
شماره ۱۱۳۴۰

WWW.RESALAT-NEWS.COM

اوقات شرعی

اذان ظهر ۱۲:۱۸
اذان مغرب ۱۸:۰۷
اذان صبح فردا ۵:۲۳
طلوع آفتاب فردا ۶:۴۷

خوانندگان فهیم روزنامه رسالت می‌توانند پیام‌های خود را به سامانه‌های ۱۰۰۰۲۱۸۸۹۱۰۸۰۸ یا ۵۰۰۰۱۰۶۰۶۵۸۱۱۹ پیامک کرده و مسائل و مشکلات خود را بیان نمایند. بی‌صبرانه منتظر پیام‌های گرم شما هستیم.

کلام امیر

امام(علیه السلام) فرمود: حوادث و امور، تسلیم تقدیرهاست تا آنجا که گاه مرگ انسان در تدبیر (و هوشیاری او) است.

شاه‌بیت

مرد گستاخی نیم تا جان درآغوشت کشم
بوسه برپایت دهم چون دست بالاییم نیست
سعدی

چگونه هدایت واردات به کالاهای مولد، تراز تجاری را بهبود بخشید؟

رشد رقابت‌پذیری صادرات ایران

گروه اقتصادی

آمارهای مربوط به ۱۰ ماه نخست سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد که تجارت خارجی کشور در یکی از پرفرازونشیب‌ترین دوره‌های خود برخلاف پیش‌بینی‌های مطرح، روندی متفاوت را تجربه کرده است. با وجود مواجهه با شوک‌های خارجی، صادرات غیرنفتی از نظر وزنی پایدار باقی مانده، ارزش واردات کاهش قابل توجهی داشته و در نهایت تراز تجاری کشور در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته، حدود ۶ میلیارد دلار بهبود یافته است. این داده‌ها هم از تاب‌آوری نسبی تجارت خارجی حکایت دارند و هم تغییراتی در ترکیب و کیفیت معاملات تجاری را نشان می‌دهند. درسمت مقابل واردات طی این مدت به ۳۳/۱ میلیون تن به ارزش حدود ۴۹ میلیارد دلار رسیده است. سال گذشته در همین دوره، واردات ۳۱/۷ میلیون تن به ارزش ۵۷/۱ میلیارد دلار ثبت شده بود. بنابراین وزن واردات ۴/۶ درصد افزایش یافته اما ارزش دلاری آن بیش از ۱۵/۵ درصد کاهش یافته است. این اختلاف میان وزن و ارزش کالاها، پیامی روشن دارد: میانگین قیمت واردات کاهش یافته است. چنین وضعیتی نتیجه سیاست‌های مدیریت ارزی دولت و اولویت‌بندی واردات کالاهای اساسی و واسطه‌ای با قیمت پایین‌تر است. به نظر می‌رسد سیاست‌گذاران با محدود کردن واردات کالاهای مصرفی یا سرمایه‌ای گران‌قیمت، قصد داشته‌اند فشار بر منابع ارزی را کاهش دهند. همچنین حدود ۳ میلیارد دلار از واردات به شمش طلا اختصاص یافته که نسبت به سال گذشته ۶ درصد افزایش داشته است. در سال‌های اخیر، واردات طلا تنها نقش یک کالای مصرفی را نداشته و گاهی به عنوان ابزار ذخیره ارزش یا برای تسویه غیرمستقیم تجاری و رفع تعهدات ارزی مورد استفاده قرار گرفته است. اگر این رقم از واردات کل کسر شود، تصویر تراز تجاری کشور متعادل‌تر به نظر خواهد رسید. مهم‌ترین شاخص کلان این دوره، بهبود محسوس ترازتجاری است. کسری تراز که در ۱۰ ماهه سال گذشته منفی ۱۰ میلیارد دلار بود، امسال به منفی ۴ میلیارد دلار کاهش یافته است. این بهبود ۶ میلیارد دلاری، به‌صورت عمده ناشی از افت ارزش واردات بوده نه جهش صادرات. به نقل از مهر؛ اقتصاد ایران در این دوره به سمت انقباض وارداتی حرکت کرده است؛ الگویی که در کوتاه‌مدت به بهبود تراز تجاری کمک می‌کند، اما در بلندمدت در صورت کاهش واردات کالاهای سرمایه‌ای و فناوری محور می‌تواند بر رشد اقتصادی اثرگذارد. بنابراین مثبت شدن احتمالی تراز تجاری در پایان سال، اگرچه از منظر ارزی دستاورد محسوب می‌شود، اما باید از نظر ترکیب کالاها نیز ارزیابی شود.

تنوع‌بخشی جغرافیایی به مقصدهای صادراتی

مطالعه مقاصد صادراتی ایران نشان می‌دهد که بخش عمده صادرات هنوز به چند شریک اصلی محدود است. چین با سهم ۲۴/۲۵ درصدی، بزرگ‌ترین مقصد کالاهای ایرانی محسوب می‌شود و پس از آن عراق، امارات متحده عربی، ترکیه و افغانستان قرار دارند. این تمرکز جغرافیایی بیانگر تقویت ارتباطات منطقه‌ای و آسیایی در شرایط تحریم است. تجارت با کشورهایی مانند چین، عراق و ترکیه به دلیل نزدیکی جغرافیایی، کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل و امکان بهره‌گیری از سازوکارهای مالی جایگزین کم‌ریسک‌تر و عملیاتی‌تر بوده و جریان صادرات را پایدار نگه داشته است. این الگو همچنین با ترکیب کالاهای صادراتی کشور نیز همسو است. با این حال مطلوب است تا عنوان بداریم که وابستگی به تعداد محدودی بازار ریسک تجارت خارجی را افزایش می‌دهد. درحقیقت هرگونه تغییر در شرایط اقتصادی، مقررات تجاری یا روابط سیاسی با این کشورها می‌تواند به صورت مستقیم بر صادرات تأثیر بگذارد و قدرت چانه‌زنی خریداران را بالا ببرد. بنابراین، علاوه بر حفظ بازارهای منطقه‌ای، تنوع‌بخشی جغرافیایی به مقصدهای صادراتی برای کاهش آسیب‌پذیری کشور ضروری است.

جریان مسیر واردات کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای

در میان شرکای وارداتی ایران، امارات متحده عربی با بیش از ۳۰ درصد سهم در جایگاه نخست قرار دارد و پس از آن چین و ترکیه قرار دارند. همچنین حضور کشورهایی مانند هند و آلمان نشان می‌دهد که با وجود محدودیت‌های مالی و بانکی، ارتباط تجاری با برخی اقتصادهای بزرگ هنوز برقرار است و مسیر واردات کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای به طور کامل مسدود نشده است. با این حال، سهم بالای امارات بیش از آنکه به دلیل تولید داخلی این کشور باشد، ناشی از نقش آن به‌عنوان هاب منطقه‌ای و مرکز واسطه‌گری تجاری است. بخش زیادی از کالاها از طریق این کشور مجدد صادر یا ترانزیت می‌شوند، موضوعی که نشان می‌دهد تجارت خارجی همچنان تا حدی به مسیرهای غیرمستقیم و واسطه‌ای وابسته است. این وابستگی، اگرچه در شرایط تحریم کارکرد تسهیل‌کننده دارد، می‌تواند هزینه مبادله و آسیب‌پذیری در برابر تغییرات سیاسی یا مقرراتی را افزایش دهد.

بازگشت نسبی جریان حمل‌ونقل به روال عادی

در حوزه ترانزیت خارجی، عبور ۱۷/۶ میلیون تن کالا از خاک کشور با کاهش ۴/۶۳ درصدی نسبت به سال گذشته همراه بوده است. در نگاه اول، این رقم می‌تواند نشان‌دهنده کاهش عملکرد باشد اما با توجه به اینکه در برخی مقاطع سال و همزمان با تنش‌ها، میزان ترانزیت تا حدود ۱۵ درصد کاهش یافته بود، افت نهایی کمتر از ۵ درصد نشان‌دهنده بازگشت نسبی جریان حمل‌ونقل به روال عادی است. به نقل از مهر؛ این موضوع نشان می‌دهد جایگاه ژئوپلیتیک ایران در کریدورهای منطقه‌ای همچنان دارای اهمیت راهبردی است و مسیرهای ترانزیتی کشور به‌رغم شوک‌های مقطعی جایگزین نشده‌اند. با این حال، تداوم این مزیت مستلزم ثبات سیاسی، تسهیل رویه‌های گمرکی و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های حمل‌ونقل است؛ چراکه رقابت در کریدورهای منطقه‌ای به سرعت در حال تشدید است و هر وقفه‌ای می‌تواند سهم کشور را کاهش دهد.

سخن پایانی

آمارهای ۱۰ ماهه تجارت خارجی ایران در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد که اقتصاد کشور توانسته در شرایط پرتنش و تحریمی، مسیر خود را با ثبات نسبی طی کند. هدایت واردات به سمت کالاهای سرمایه‌ای و مواد اولیه مولد، نه تنها به مدیریت منابع ارزی کمک کرده بلکه زیرساخت‌های تولید داخلی را تقویت کرده و وابستگی به کالاهای مصرفی وارداتی را کاهش داده است. ثبات نسبی صادرات، کاهش قابل توجه ارزش واردات و بهبود ۶ میلیارد دلاری تراز تجاری، نتیجه ترکیب هوشمندانه سیاست‌های تجاری و ارزی دولت است. این ترکیب باعث شده فشار بر منابع ارزی کاهش یابد و امکان سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد اقتصاد افزایش پیدا کند. رشد رقابت‌پذیری صادرات کشور، یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این دوره است. حفظ جریان صادرات چه بسا در شرایط محدودیت‌های جهانی و تحریم‌های بین‌المللی نشان می‌دهد که تولیدکنندگان داخلی توانسته‌اند کیفیت و تنوع محصولات خود را بهبود بخشیده و در بازارهای منطقه‌ای و آسیایی جایگاه خود را تثبیت کنند. این امر نه تنها موجب جذب بیشتر مشتریان خارجی شده، بلکه قدرت چانه‌زنی در معاملات بین‌المللی را افزایش می‌دهد و به کشور اجازه می‌دهد با اتکا به توان تولید داخلی و مدیریت هدفمند منابع، از نوسانات بازارهای جهانی کمترین آسیب را ببیند. در واقع ارتقای رقابت‌پذیری صادرات، راه را برای توسعه پایدار و افزایش سهم ایران در تجارت جهانی هموار می‌کند و نشان می‌دهد که سیاست‌های هوشمندانه اقتصادی می‌توانند در شرایط تحریم، فرصت‌های رشد و توسعه را ایجاد کنند.

تحلیلی بر اقدامات ترامپ

قدرت‌نمایی یا فرار از فروپاشی؟

گروه بین‌الملل

اقتصاد آمریکا امروز در نقطه‌ای ایستاده که بسیاری از شاخص‌های آن، هم‌زمان پیام قدرت و هشدار را مخابره می‌کنند. از یک سو دلار همچنان ارز غالب در نظام مالی جهانی است و بازار اوراق خزانه آمریکا بزرگ‌ترین و نقدشونده‌ترین بازار بدهی در جهان به شمار می‌رود؛ اما از سوی دیگر، روندهای زیرپوستی در حال تغییر موازنه‌ای هستند که طی هفت دهه گذشته پایه‌های «امپراتوری دلار» را شکل داده بود. پرسش این نیست که آیا اقتصاد آمریکا با بحران یا افول مواجه خواهد شد یا خیر، بلکه پرسش این است که این اتفاق «چه زمانی» و «چگونه» رخ خواهد داد.

ستون اول: ترک‌های جدی در دیوار سلطه دلار

پس از جنگ جهانی دوم و شکل‌گیری نظم مالی مبتنی بر دلار، ایالات‌متحده توانست با اتکا به جایگاه ارزی خود، هزینه‌های سنگین نظامی و سیاسی را از طریق انتشار بدهی تأمین کند؛ بدهی‌ای که خریداران جهانی داشت. اما امروز روندی موسوم به «دلارزدایی» در حال گسترش است. طبق داده‌های رسمی نهادهای بین‌المللی، سهم دلار در ذخایر ارزی بانک‌های مرکزی جهان طی دو دهه اخیر روندی کاهشی داشته و از سطوح بالای دهه ۹۰ میلادی به حوالی ۵۸ تا ۵۹ درصد رسیده است. هرچند دلار همچنان جایگاه نخست را دارد، اما کاهش پیوسته این سهم در کنار افزایش خرید طلا توسط بانک‌های مرکزی، نشان‌دهنده تغییر رفتار احتیاطی کشورهاست. در حوزه تجارت نیز تحولات قابل توجهی رخ داده است. گزارش‌های منتشرشده از سوی مقامات چینی نشان می‌دهد سهم ارزهای غیر دلاری در تجارت خارجی چین از مرز ۵۰ درصد عبور کرده است. علاوه بر این، تجارت دوجانبه روسیه و چین تقریباً به طور کامل با ارزهای ملی انجام می‌شود. این تغییر، صرفاً یک اقدام نمادین نیست؛ بلکه بیانگر شکل‌گیری یک زیرساخت مالی جایگزین در برابر نظام دلاری است. در بازار انرژی نیز که دهه‌ها با «پترودلار» شناخته می‌شد، تغییراتی در حال وقوع است. برخی کشورهای صادرکننده انرژی از جمله روسیه، معاملات خود را با ارزهای غیر دلاری انجام می‌دهند و زمزمه‌هایی درباره فروش نفت با یوان یا ارزهای محلی در برخی کشورهای دیگر نیز شنیده می‌شود. هرچند این روند هنوز فراگیر نشده، اما نفس شکل‌گیری آن، انحصار تاریخی دلار را به چالش کشیده است.

طرح کمربند و جاده؛ بازتولید یک الگوی تاریخی

کارشناسان اقتصادی با اشاره به طرح «کمربند و جاده» چین، آن را نسخه‌ای مدرن از برنامه مارشال آمریکا پس از جنگ جهانی دوم می‌دانند؛ با این تفاوت که مقیاس آن چندین برابر است. در قالب این طرح، چین در بیش از ۱۴۰ کشور پروژه‌های زیرساختی اجرا کرده و بخش مهمی از تأمین مالی آن با یوان انجام شده است. اگر این کشورها در سال‌های آینده نیازمند استفاده از یوان برای بازپرداخت وام‌ها یا انجام تجارت با چین باشند، طبیعی است که تقاضا برای ارز چین افزایش یابد. این روند می‌تواند به تدریج بخشی از سهم دلار در تجارت جهانی را کاهش دهد و توازن ارزی جدیدی شکل دهد.

ستون دوم: بحران بدهی؛ زخمی که عمیق‌تر می‌شود

همزمان با این تحولات خارجی، اقتصاد داخلی آمریکا نیز با چالش‌های فزاینده‌ای روبه‌روست. بر اساس گزارش‌های رسمی وزارت خزانه‌داری ایالات‌متحده، بدهی فدرال این کشور از ۳۸ تریلیون دلار عبور کرده و نسبت بدهی به تولید ناخالص داخلی در سطوحی قرار دارد که آخرین بار در دوران جنگ جهانی دوم مشاهده شده بود.

گفتنی است، رقمی که به معنای بیش از ۱۱۱ هزار دلار بدهی برای هر شهروند آمریکایی است، کارشناسان هشدار می‌دهند که ادامه این روند می‌تواند به افزایش تورم، رکود اقتصادی، نرخ بهره بالا و کاهش ارزش دلار منجر شود. نکته نگران‌کننده‌تر، هزینه بهره این بدهی است. هزینه بهره سالانه دولت آمریکا از مرز ۱/۱ تریلیون دلار عبور کرده و برای نخستین بار از بودجه دفاعی این کشور پیشی گرفته است. این بدان معناست که واشنگتن بیش از آنکه برای توسعه زیرساخت یا تقویت توان نظامی هزینه کند، صرف بازپرداخت بهره بدهی‌های گذشته می‌کند.

برخی تحلیلگران مالی از جمله کارشناسان مؤسسات بزرگ سرمایه‌گذاری هشدار داده‌اند که اگر روند فعلی کسری بودجه ادامه یابد، ایالات‌متحده در دهه آینده با فشار شدیدتری بر بازار اوراق خزانه مواجه خواهد شد. افزایش انتشار اوراق در شرایطی که تقاضای خارجی کاهش یابد، ناگزیر به افزایش نرخ بهره خواهد انجامید؛ اتفاقی که خود به تشدید هزینه‌های مالی دولت منجر می‌شود و چرخه‌ای معیوب ایجاد می‌کند.

خروج تدریجی خریداران بزرگ

یکی از مهم‌ترین نشانه‌های تغییر فضا، کاهش سهم چین از اوراق خزانه آمریکاست. داده‌های منتشرشده از سوی وزارت خزانه‌داری آمریکا نشان می‌دهد سهم اوراق خزانه در دارایی‌های خارجی چین به پایین‌ترین سطح از سال ۲۰۰۱ رسیده و به حدود ۷ درصد کاهش یافته است. مجموع دارایی چین از اوراق خزانه آمریکا نیز نسبت به اوج سال ۲۰۱۱ کاهش محسوسی داشته است. این روند به معنای فروش گسترده و ناگهانی نیست، اما سیگنال روشنی از تغییر استراتژی ذخایر ارزی پکن است. هم‌زمان، برخی دیگر از کشورها نیز در حال متنوع‌سازی سبد دارایی‌های خود هستند.

اگر در سناریویی فرضی، چین و دیگر خریداران بزرگ از خرید اوراق خزانه جدید خودداری کنند یا حتی بخشی از دارایی‌های موجود را به فروش برسانند، بازار بدهی آمریکا با فشار سنگینی مواجه خواهد شد. در چنین شرایطی، برای حفظ جذابیت اوراق، نرخ بازده باید افزایش یابد؛ موضوعی که به معنای پرداخت بهره بیشتر توسط دولت آمریکاست. افزایش نرخ بهره نه تنها هزینه استقراض دولت، بلکه هزینه وام‌گیری بخش خصوصی و خانوارها را نیز بالا می‌برد. این امر می‌تواند رشد اقتصادی را کند کرده و حتی زمینه‌ساز رکود شود. از سوی دیگر، افزایش عرضه دلار در صورت کاهش تقاضای جهانی، فشار نزولی بر ارزش این ارز وارد می‌کند.

نمایش قدرت یا مدیریت بحران؟

در چنین شرایطی، برخی تحلیلگران معتقدند تشدید جنگ‌های تعرفه‌ای، اعمال تحریم‌های مالی گسترده و افزایش فشارهای ژئوپلیتیکی، بیش از آنکه نشانه اقتدار باشد، تلاشی برای حفظ موقعیت برتر در حال فرسایش است. ایالات‌متحده هنوز بزرگ‌ترین اقتصاد جهان و صاحب عمیق‌ترین بازارهای مالی است. دلار همچنان ارز غالب تجارت و ذخایر جهانی است و هیچ ارز جایگزینی در کوتاه‌مدت توان جایگزینی کامل آن را ندارد. اما روند نشان می‌دهد جهان در حال حرکت به سمت نظامی چندقطبی‌تر است؛ نظامی که در آن وابستگی مطلق به یک ارز یا یک قدرت کاهش می‌یابد. پرسش اساسی این است که آیا ساختار سیاسی آمریکا توان اجرای اصلاحات سخت‌گیرانه مالی برای مهار کسری بودجه و بدهی را دارد یا خیر؟ اگر اصلاحات به تعویق افتد و وابستگی به استقراض ادامه یابد، فشارهای انباشته می‌تواند در سال‌های آینده به نقطه‌ای بحرانی برسد. آنچه امروز مشاهده می‌شود، شاید نه فروپاشی فوری، بلکه مرحله‌ای از بازتعریف جایگاه آمریکا در نظم جدید جهانی باشد؛ نظمی که در آن قدرت اقتصادی، مالی و ارزی دیگر به‌صورت انحصاری در اختیار یک کشور نخواهد بود.

راهبرد عزت و پیشرفت در تراز نظم جدید

ادامه از صفحه اول

در این میان، نقش مردم صرفا حمایتی نیست، بلکه بنیادی است. انسجام اجتماعی، سرمایه اصلی در هرمذاکره و هر تقابل است. هراندازه شکاف داخلی عمیق‌تر شود، قدرت چانه‌زنی کاهش می‌یابد و هرچه همدلی و اعتماد عمومی تقویت شود، میدان ابتکار عمل گسترده‌تر خواهد شد. از همین رو، افق ترسیم شده صرفا امنیتی نیست، بلکه اجتماعی و تمدنی است.

افق پیش رو، ایران مستقل و اثرگذار در نظم در حال شکل‌گیری منطقه است؛ ایرانی که نه منزوی است و نه وابسته، نه آغازگر تنش است و نه پذیرنده تحمیل. راهبرد اعلام شده نشان می‌دهد جمهوری اسلامی قصد دارد با حفظ اصول، از فرصت‌های تحول جهانی بهره ببرد و جایگاه خود را تثبیت کند. این مسیر شاید پرچالش باشد، اما مقصد آن روشن است: اقتدار پایدار برپایه عزت ملی و پیشرفت مستمر.

آنچه امروز بیان شد، در واقع یادآوری یک قاعده بنیادین بود: آینده از آن ملت‌هایی است که در برابر فشار خم نمی‌شوند و در عین حال از ساختن درون خود غافل نمی‌مانند. جمهوری اسلامی اگر این دوگانه عزت و پیشرفت را همزمان حفظ کند، نه تنها از مرحله کنونی عبور خواهد کرد، بلکه در نظم جدید، نقش فعال‌تری ایفا خواهد کرد.

چرا شهرداری اراک مسیر «تحول» را انتخاب کرد؟

به گزارش اداره ارتباطات و امور بین الملل شهرداری کلانشهر اراک، در همین راستا، مهندس دولت‌آبادی معاون امور زیربنایی و حمل‌ونقل شهری شهرداری کلانشهر اراک، با ارائه مستندات مربوط به مطالعات ترافیکی و مصوبات قانونی، اجرای طرح پیاده‌راه‌سازی در هسته مرکزی را گامی حیاتی برای بازگشایی گره‌های بصری و کالبدی شهر دانستند و بر نقش این تغییر زیرساختی در کاهش آلودگی، ارتقای ایمنی سازه‌ای و بهبود کیفیت تردد شهروندان تأکید کردند. وی گفت: توسعه شهری همواره با مقاومت‌هایی روبرو بوده است، اما مدیریت شهری اراک با تکیه بر اسناد بالادستی و مطالعات دقیق علمی، منافع بلندمدت حدود ۷۰۰ هزار شهروند را فدای منافع مقطعی یا شخصی نخواهد کرد. جمع‌آوری پل خیبر، نه یک تصمیم سلیقه‌ای، بلکه آغازیک رنسانس در شهرسازی اراک است.

قانون‌مداری خط قرمز ماست؛ مصوبه شورای هماهنگی ترافیک استان، سند لازم‌الاجرا

طرح جمع‌آوری پل خیبر و ایجاد پیاده‌راه، نه یک ایده ناگهانی، بلکه حاصل ماه‌ها بررسی در شورای هماهنگی ترافیک استان است. این طرح تمامی تأییدیه‌های نهادهای حاکمیتی و نظارتی را دارا است. لذا هرگونه محکومیت این طرح بدون ارائه مستندات فنی، تقابل با نهادهای سیاست‌گذار و اسناد توسعه‌ای کلانشهر اراک تلقی می‌شود.

پایان جولان خودروهای تک‌سرنشین؛ مرکز شهر جای زندگی است، نه پارکینگ!

آمارها تکان‌دهنده است، روزانه بیش از ۳۰۰۰ خودروی تک‌سرنشین و فاقد هدف سفر مشخص، صرفاً برای عبور از هسته مرکزی، بار ترافیکی و آلودگی صوتی و زیست‌محیطی شدیدی را به شهر تحمیل می‌کردند. پل خیبر عملاً به جای حل ترافیک، به «سازه‌ای آهنی برای دعوت خودروهای بیشتر به قلب شهر» تبدیل شده بود. ما خیابان‌های مشرف به بازار اراک و معابر با اصالت را از خودروها پس می‌گیریم تا به صاحبان اصلی‌اش یعنی «مردم» بازگردانیم.

پیاده‌راه‌سازی؛ موتور محرک اقتصاد کسبه و بازار

برخلاف تصور سنتی، تجربه‌های جهانی و داخلی (مانند پیاده‌راه‌های تهران، تبریز و رشت) ثابت کرده است که تبدیل مسیر سواره به پیاده، باعث رونق اقتصادی می‌شود. «تجمع انسانی» یعنی افزایش زمان حضور مشتری در برابر ویترین‌ها. با انسان محور شدن مرکز شهر، کسب‌وکارهای راکد، جان دوباره‌ای خواهند گرفت و هسته مرکزی اراک به قطب گردشگری و خرید تبدیل می‌شود.

شهر برای انسان، نه برای آهن؛ اولویت با سلامت و آرامش است

پل فلزی خیبر سال‌ها باعث، اغتشاش بصری و تهدیدی برای نگین تاریخی اراک یعنی بازار بزرگ و ارزشمند کهن ما بوده پیاده‌راه آینده اراک با مبلمان شهری استاندارد، فضای سبز پایدار و اولویت دادن به سالمندان، کودکان و افراد دارای توان خواه، عدالت اجتماعی را در دسترسی به فضاهای شهری محقق می‌کند. ما به دنبال مرکز شهری هستیم که در آن صدای قدم‌های مردم شنیده شود، نه غرش موتورهای فرسوده.

پیوست‌های زیست‌محیطی؛ گامی برای کاهش آلودگی هوای اراک

در حالی که اراک با بحران آلودگی هوا دست‌وپنجه نرم می‌کند، حذف گره‌های ترافیکی و کاهش تقاضای سفر با خودروی شخصی در مرکز شهر، یک ضرورت زیست‌محیطی است. این طرح با کاهش استارت‌اپ‌های غیرضروری و ترمزهای پی‌درپی خودروها، سهم بسزایی در بهبود کیفیت هوای منطقه خواهد داشت.

خدمات متوازن و عدالت محور، متعلق به ۷۰۰ هزار شهروند است، نه بیش از ۳ هزار خودرو!

در باشخ به شبهه هزینه کرد این پروژه، باید صراحتاً اعلام کرد: هزینه فعلی، یک «سرمایه‌گذاری زیربنایی» برای ایجاد دارایی پایدار شهری (پیاده‌راه) است که رونق کسب‌وکار و سلامت عمومی را تضمین می‌کند. ثروت شهر باید صرف «کیفیت زندگی مردم» شود، نه صرف بقای یک سازه ناکارآمد.

مطالعات طرح؛ از اساتید دانشگاه تا شورای هماهنگی ترافیک استان

اتهام عدم مطالعه، توهین به بدنه کارشناسی کشور است. این طرح حاصل صدها ساعت کار کارشناسی در حوزه‌های:

- مهندسی ترافیک: مدل‌سازی جریانات ترافیکی در نرم‌افزارهای پیشرفته که نشان داد پل خیبر خود به یک «جاذب سفر کاذب» تبدیل شده است.
- پیوست‌های اجتماعی و محیط زیستی: بررسی تأثیر حذف آلودگی صوتی و لرزشی بر ابنیه تاریخی و سلامت ساکنان.

این طرح نه در اتاق‌های دربسته، بلکه در بالاترین مرجع ترافیکی کشور (شورای عالی ترافیک) به تصویب رسیده و اسناد آن به عنوان میثاق علمی شهرداری موجود و قابل ارائه است.

چرا اسفندماه؟ جراحی شهر تعطیل‌بردار نیست!

بودجه و تقویم اجرایی: پروژه‌های عمرانی کلان طبق تقویم بودجه‌ریزی باید در زمان مقرر آغاز شوند. تعلل به بهانه عید، یعنی هدر رفت فصل کاری و تحمیل تورم سال جدید به هزینه‌های پروژه که خود مصداق بارز آسیب به بیت‌المال است.

- هدیه بهار به بهار: هدف ما این است که با سرعت بخشی به پروژه، هسته مرکزی شهر را برای فصل پرتردد سال آماده کنیم. عزیزانی که مدعی ضرر کسبه هستند، سری به پیاده‌راه‌های موفق ایران و جهان بزنند. خودروها «عبور» می‌کنند، اما پیاده‌ها «خرید» می‌کنند. با حذف پل و ایجاد پیاده‌راه، هسته مرکزی اراک از یک «معبر دودآلود» به یک «مقصد گردشگری و خرید» تبدیل می‌شود. تجمع انسانی، ضامن بقای اصناف است.

پایان مدیریت «خودرومحور»؛ اراک به سوی استانداردهای جهانی

عصر ساخت پل‌های فلزی در مرکز شهرها دهه‌هاست که در تمام دنیا به پایان رسیده است. ما متهم می‌شویم چون در حال تغییر یک عادت غلط چنده‌ساله هستیم. شهرداری اراک، به دنبال «تأمین سلامت بلندمدت نسل‌های آینده» است.

انقلاب در ناوگان عمومی؛ ورود ۵۵ دستگاه اتوبوس برقی به رگ‌های شهر

عزیزانی که از محدودیت تردد خودروهای شخصی نگرانند، گویا توجهی بر تحول بزرگ ناوگان عمومی شهر اراک ندارند. شهرداری اراک تنها به شعار بسنده نکرده و با خرید ۵۵ دستگاه اتوبوس برقی مدرن تا کنون، ۶۶ دستگاه ون، ۱۰ میدل باس عملاً زیرساخت تردد پاک را فراهم کرده است.

این اقدام یعنی ما برای هسته مرکزی شهر، جایگزینی لوکس، پاک و بی‌صدا» انتخاب کرده‌ایم. اولویت پیاده‌راه، با شهروندی است که از اتوبوس برقی استفاده می‌کند، نه خودروی تک‌سرنشینی که اکسیژن شهر را می‌بلعد. اراک با این ناوگان، آماده است تا الگوی کشوری «شهر انسان محور» باشد.

تکمیل رینگ‌های شهری؛ هدایت هوشمندانه ترافیک به پیرامون

طی چند سال اخیر، با تکمیل رینگ‌های شهری و تقاطع‌های غیرهمسطح، مسیرهای جایگزین برای خودروهایی که قصد «عبور» از مرکز را دارند، به طور کامل مهیا شده است. مرکز شهر دیگر نباید جور این حجم از بار ترافیکی را بکشد. رینگ‌های شهری برای خودروهاست و هسته مرکزی برای مردم؛ این عین عدالت توزیع فضا در شهرسازی مدرن است.

احیای شکوه بازار تاریخی؛ پل خیبر، دیواری بین مردم و هویت شهر بود

بازار تاریخی اراک، قلب تپنده اقتصاد و فرهنگ ماست. متأسفانه سال‌ها وجود پل فلزی خیبر و هجمه خودروها، این بنای ارزشمند را در محاق قرار داده بود. با حذف این سازه ناهنجار، ما به دنبال ایجاد «فضای توریستی» در تراز جهانی هستیم. پیاده‌راه‌سازی مرکز شهر، فرش قرمزی برای گردشگران است تا با آرامش از بازار و ابنیه تاریخی بازدید کنند. این یعنی تبدیل مرکز شهر از یک «گذرگاه دودی» به یک «مقصد گردشگری» که سود مستقیم آن به جیب کسبه و بازار خواهد رفت.

طراحی «ایستگاه‌های مکث»؛ شهر برای زندگی، نه فقط برای عبور!

در طرح جدید پیاده‌راه، مفهوم «ایستگاه مکث» (Rest Areas) پیش‌بینی شده است. این ایستگاه‌ها با مبلمان شهری مدرن، فضای سبز و نورپردازی اصولی، مکانی برای تعاملات اجتماعی، استراحت سالمندان و گپ‌وگفت شهروندان خواهد بود. شهرسازی مدرن می‌گوید شهر باید «مکانی برای ماندن» باشد نه فقط «مسیری برای ردشدن». ایستگاه‌های مکث، روح زندگی را به خیابان شریعتی بازمی‌گردانند و امنیت روانی خانواده‌ها را در مرکز شهر تأمین می‌کنند.

وی در پایان تصریح کرد: مدیریت شهری اراک از نقد منصفانه استقبال می‌کند، اما از عزیزان دغدغه‌مند انتظار می‌رود به جای نگاه تک‌بعدی، «افق روشن اراک» را برای مردم ترسیم کنند. امروز پل خیبر فرو می‌ریزد تا دیوارهای جدایی میان شهروند و شهر برداشته شود. این جراحی سخت، نوید بخش آرامشی ماندگار برای کلانشهر ماست.

سازمان بنادر و دریانوردی

فراخوان مناقصه عمومی

همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده) یک مرحله ای
ارائه خدمات پاکسازی و نظافت اماکن بهمراه ترمیم و نگهداری فضای سبز بنادر آبادان چوئبده و اروندکنار

مدیریت بنادر و دریانوردی آبادان در نظر دارد مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده) با موضوع ارائه خدمات پاکسازی و نظافت اماکن بهمراه ترمیم و نگهداری فضای سبز بنادر آبادان چوئبده و اروندکنار بشماره (۲۰۰۴۰۰۱۳۹۶۰۰۰۰۱۵) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه تاریخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۸ می باشد.

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: ساعت ۱۷:۰۰ روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۵
مهلت زمانی ارسال پیشنهاد: ساعت ۰۸:۰۰ روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۱۹
زمان بازگشایی پاکتها: ساعت ۰۸:۳۰ روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۱۹
تاریخ برگزاری جلسه پرسش و پاسخ: ساعت ۱۰:۰۰ روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۱۲
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکتهای الف:
آدرس: آبادان خیابان امام خمینی (ره) و تلفن ۰۶۱۵۳۲۴۴۰۰۰
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:
مرکز تماس: ۴۱۹۳۴-۰۲۱
دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸
اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام سایر استانها ، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش "ثبت نام/ پروفایل تأمین کننده / مناقصه گر" موجود است.
انتشار: ۱۴۰۴/۱۱/۲۹

مدیریت بنادر و دریانوردی آبادان